

Rigsrevisionens notat om beretning om
**DSB's indsats for at bygge
IC4-togene færdige**

revision
revision

revision

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 1/2017 om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige**

5. januar 2018

RN 1501/18

Transport-, bygnings- og boligministerens redegørelse af 7. december 2017

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som transport-, bygnings- og boligministeren (herefter transportministeren) har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

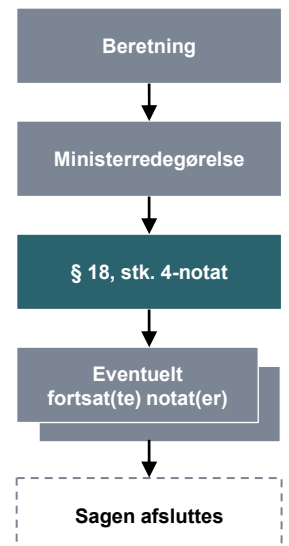
KONKLUSION

Transportministeren oplyser, at DSB tager Statsrevisorernes kritik til efterretning og konstaterer, at DSB drog konsekvensen af IC4-togenes manglende resultater og besluttede, at togene ikke indsættes som planlagt, men udfases hurtigst muligt, i takt med, at Fremtidens Tog indfases.

Transportministeren oplyser, at det efter DSB's opfattelse ikke er DSB's indsats men derimod resultatet af indsatsen og den manglende indfrielse af indsættelsesplanen, der ikke har været tilfredsstillende.

Rigsrevisionen er enig i, at resultatet ikke er tilfredsstillende, når DSB ikke har kunnet indfri målsætningerne i indsættelsesplanen. Rigsrevisionens undersøgelse har bestået af en gennemgang af DSB's indsats for at indfri indsættelsesplanen. Undersøgelsen viste, at DSB ikke har gennemført en række aktiviteter, og at aktiviteter, som var væsentlige for at nå målene for bl.a. driftsstabiliteten, først blev gennemført for sent.

Det fremgik af beretningen, at status ved udgangen af 2016 var, at DSB fortsat arbejdede på at finde tekniske løsninger på IC4-togenes problemer. Transportministeren giver i sin redegørelse ikke en status på DSB's arbejde med at finde de tekniske løsninger på de problemer, som udestår, før at IC4-togene kan indsættes i driften i reduceret omfang. Herunder er der heller ikke en status på, om den resterende del af indsatsen kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- DSB's plan for, hvordan DSB vil idriftsætte IC4-togene efter en reduceret plan, herunder finde tekniske løsninger på IC4-togenes problemer og estimere, om den resterende indsats kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen af togene.

PROSE er et schweizisk rådgivningsfirma, der er specialiseret i togdrift.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i oktober 2017 en beretning om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige. Beretningen handlede om, hvorvidt DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige har været tilfredsstillende i de 2 år, der er gået, fra DSB modtog ekspertvurderingen fra PROSE ultimo 2014 til DSB's beslutning ultimo 2016 om den fremtidige brug af IC4-togene.

Det fremgår bl.a. af beretningen, at PROSE vurderede, at togene var i en dårlig teknisk stand, men at DSB kunne bringe togene til at køre stabilt i fjerntrafikken i 2019. Det krævede dog, at DSB ud over sine allerede planlagte aktiviteter gennemførte en række yderligere aktiviteter, fx udviklede og indbyggede en række tekniske ændringer på togene. På den baggrund orienterede DSB Folketinget om, at DSB fortsatte indsatsen for at bygge IC4-togene færdige, hvilket blev indarbejdet i den politiske aftale om passagertogtrafik i Danmark i 2015-2024.

Ultimo 2016 besluttede DSB at reducere målene for brugen af IC4-togene fremadrettet, da togene i perioden havde kørt med en faldende driftsstabilitet, og da der løbende var opstået nye fejl på togene. Beslutningen medførte, at IC4-togene fremadrettet fortrinsvist skal benyttes i regionaltrafikken og udfases, i takt med at Fremtidens Tog indføres.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det ikke tilfredsstillende, at DSB i perioden 2014-2016 ikke havde gennemført en række af de aktiviteter, som PROSE vurderede som afgørende for at bygge IC4-togene færdige og for at nå målene for bl.a. driftsstabilitet. Statsrevisorerne fandt således, at DSB ikke har ydet den indsats, som var forudsat i den politiske aftale om passagertogtrafik i Danmark i 2015-2024.

4. Det fremgik også af beretningen, at status ved udgangen af 2016 var, at DSB fortsat arbejdede på at finde tekniske løsninger på IC4-togenes problemer, og at DSB's forventning om, at den resterende del af indsatsen ville holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen, var usikker og kun delvist dokumenteret.

5. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af transportministerens redegørelse

6. Transportministeren oplyser, at DSB er af den opfattelse, at det ikke er indsatsen for at bygge togene færdige, men derimod resultatet af indsatsen og den deraf manglende indfrielse af målene med indsatsen, der ikke har været tilfredsstillende. Ministeren oplyser, at DSB er af den overbevisning, at indsatsen har været den rette ud fra den viden og de muligheder, DSB havde, da de enkelte initiativer blev sat i værk og gennemført. Ministeren oplyser videre, at DSB anerkender, at nogle af de aktiviteter, som DSB har iværksat, har taget længere tid end forventet, og at andre aktiviteter er blevet udført senere end planlagt.

Driftsstabilitet er et udtryk for, hvor ofte et tog tages ud af passagertrafikken på grund af tekniske problemer.

Det er imidlertid Rigsrevisionens opfattelse, at de aktiviteter, som PROSE anbefalede, at DSB gennemførte, byggede på en forventning om, at målsætningerne for togene kunne nås. Det har derfor været Rigsrevisionens udgangspunkt, at det er relevant at vurdere, om indsatsen har været gennemført tilfredsstillende, når målsætningerne for indsatsen ikke er blevet nået – i dette tilfælde bl.a. at togenes driftsstabilitet ikke er blevet tilstrækkeligt forbedret.

Indsættelsesplanerne specificerer på et overordnet niveau en række delmål for DSB's opgave med at bygge togene færdige frem mod fuld indsættelse i 2019.

DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige i perioden 2014-2016

7. Statsrevisorerne bemærkede, at DSB først sent i undersøgelsesperioden har gennemført en systematisk og samlet analyse af de grundlæggende årsager til IC4-togenes dårlige driftsstabilitet.

Transportministeren oplyser, at DSB har skullet rette op på ufuldstændigt ingeniørarbejde og mangelfulde konstruktioner for først derefter at kunne udvikle løsninger på togenes problemer og bygge togene færdige. Fordi togene er blevet leveret med forskellige og individuelle fejl, har DSB ikke kunnet bygge togene færdige "som perler på en snor".

Transportministeren oplyser videre, at DSB er af den overbevisning, at DSB's indsats har været den rette, ud fra den viden og de muligheder DSB havde, da de enkelte initiativer blev sat i værk og gennemført.

8. Statsrevisorerne bemærkede også, at DSB først ved udgangen af 2016 har nået det niveau for bemanning af IC4-værkstederne, som PROSE anbefalede var til stede i en 2-årig periode, og at DSB i 2015 og 2016 kun har brugt henholdsvis 36 % og 38 % af det budget, der var afsat til bl.a. at indbygge tekniske løsninger på IC4-togene.

Transportministeren oplyser, at DSB anerkender, at nogle af de aktiviteter, som DSB har iværksat, har taget længere tid end forventet, og at andre aktiviteter er blevet udført senere end planlagt. DSB oplyser videre, at der er en stor kompleksitet forbundet med at færdiggøre udviklingen af IC4-togsættene, samtidig med at IC4-togene er blevet anvendt i drift.

9. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at PROSE vurderede, at det bl.a. var af væsentlig betydning for at øge togenes driftsstabilitet, at DSB tidligt i perioden prioriterede at gennemføre en systematisk og samlet analyse af årsagerne til togenes dårlige driftsstabilitet, og at DSB øgede bemanningen på værkstederne.

Rigsrevisionen finder, at den del af sagen, der knytter sig til DSB's indsats i perioden 2014-2016 kan afsluttes. Det skyldes, at DSB i slutningen af 2016 har gennemført aktiviteter, som PROSE vurderede var væsentlige for at øge togenes driftsstabilitet. Rigsrevisionen finder dog, at DSB i tråd med PROSEs anbefalinger burde have gennemført aktiviteterne tidligere i perioden.

DSB's fremadrettede indsats for at bygge togene færdige

10. Det fremgik af beretningen, at DSB ikke har et fuldt overblik over, hvad det kræver at bygge togene færdige, og at DSB's forventning om, at den resterende del af indsatsen kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen, derfor har været usikker og kun delvist dokumenteret.

Transportministeren oplyser, at DSB ultimo 2016 på baggrund af IC4-togenes manglende resultater besluttede, at IC4-togene ikke kommer til at afløse IC3-togene, og at IC4-togene planlægges udfaset hurtigst muligt, i takt med at Fremtidens Tog indfases. Transportministeren giver i sin redegørelse ikke en status på DSB's arbejde med at finde de tekniske løsninger på de problemer, som udestår, før at IC4-togene kan indsættes i driften efter den reducerede plan. Herunder er der heller ikke en status på, om den resterende del af indsatsen kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen.

11. Rigsrevisionen vil fortsat følge DSB's plan for, hvordan DSB vil nå målet i forhold til den reducerede plan for brugen af togene, herunder DSB's estimer for, om den resterende indsats kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen af togene.

Lone Strøm
